

Лекція №7

Розробка розкладу та оптимізація проекту

7.1. Математичні методи сіткового планування

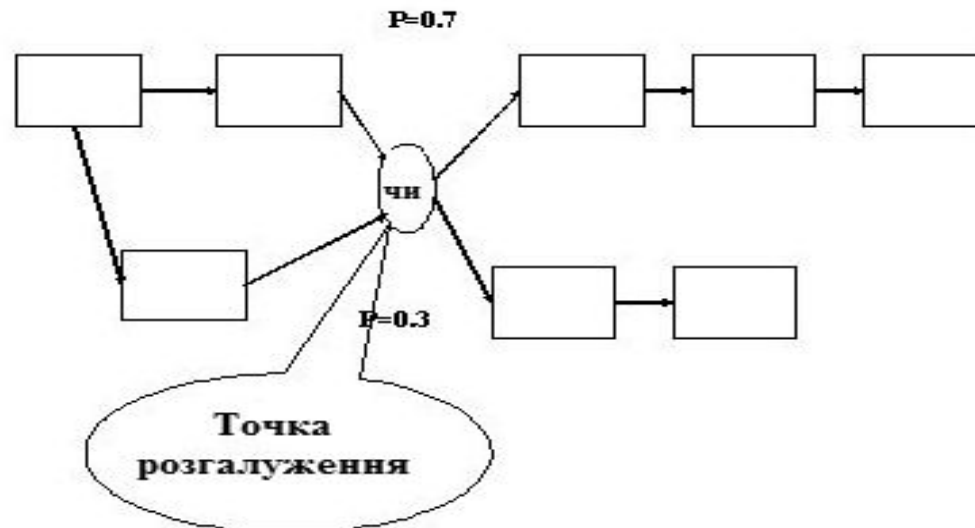
- метод «критичного шляху» (СРМ);
- PERT;
- GERT(graphical evaluation and review technique);
- метод «Стиск».

Метод графічної оцінки і перегляду програм (Метод GERT):

GERT дає можливість врахувати ризик зміни складу робіт при настанні певних подій або за результатами виконання попередніх робіт: одні роботи можуть узагалі не виконуватися, інші — виконуватися частково, а треті виконуються кілька разів.

У сітковій моделі GERT можуть створюватися точки розгалуження або точки вибору, після яких плануються декілька незалежних ланцюжків робіт, які виконуються з певною ймовірністю.

Метод GERT дозволяє визначити очікувану тривалість робіт проекту на основі трьох імовірнісних оцінок часу.

Метод «Стиск»:

Метод «Стиск» скорочує тривалість виконання проекту без зміни його предметної області. Для цього визначається прискорений шлях — рівнобіжне виконання тих робіт, що зазвичай проводилися б послідовно. Але слід пам'ятати, що прискорений шлях часто приводить до необхідності переробок і підвищує ризики.

Для ресурсного вирівнювання в процесі розробки календарного плану використовуються:

- 1. Метод «Згладжування».** Застосовують у тих випадках, коли задані тверді обмеження на терміни завершення робіт і потрібно оптимізувати деякий показник якості використання ресурсів, наприклад, мінімум перевищення необхідних ресурсів над заданим рівнем їхньої наявності.
- 2. Метод «Калібрування»** - мінімізує терміни виконання комплексу робіт при заданих обмеженнях на ресурси. Ідея цього методу: на черговий відрізок часу (зміна, тиждень) ставляться на обслуговування і забезпечуються необхідними ресурсами роботи відповідно до прийнятого пріоритету, якщо виявляється, що в даному періоді ресурсів для виконання деяких робіт не вистачає, то початок виконання цих робіт відтермінується.
- 3. Метод критичних ланцюжків (ССРМ)** - враховує не лише часові, а й ресурсні обмеження проекту.

Метод критичних ланцюжків — це спосіб застосування теорії обмежень в управлінні проектами.

Теорія обмежень містить два основні положення:

1. У будь-якій системі, в будь-якій організації поліпшення роботи кожної окремо узятій підсистеми не забезпечить хорошої роботи всієї системи в цілому.
2. Для того, щоб поліпшити роботу всієї системи, необхідно поліпшити роботу найслабкішої ланки, те, що ми називаємо «обмеженням» системи, яким би незначним воно не здавалося.

Алгоритм методу критичних ланцюжків (ССРМ) містить певну послідовність кроків:

1. У розробленому розкладі проекту виділяється критичний ланцюжок робіт по методу критичного шляху.
2. Знайдений критичний ланцюжок робіт модифікується з врахуванням доступності і наявності ресурсів.
3. Зменшення тривалості робіт, представлених менеджером проекту виконавцями, на одну третину. Величина, на яку зменшується тривалість робіт, науково не обгрунтована і носить емпіричний характер.
4. Створення розкладу з врахуванням «вирізаної» тривалості робіт і формування нового критичного шляху — критичного ланцюжка (рис. 7.2).
5. Формування буфера проекту з буферів робіт критичного ланцюжка і окремих часткових буферів — з буферів некритичних робіт.

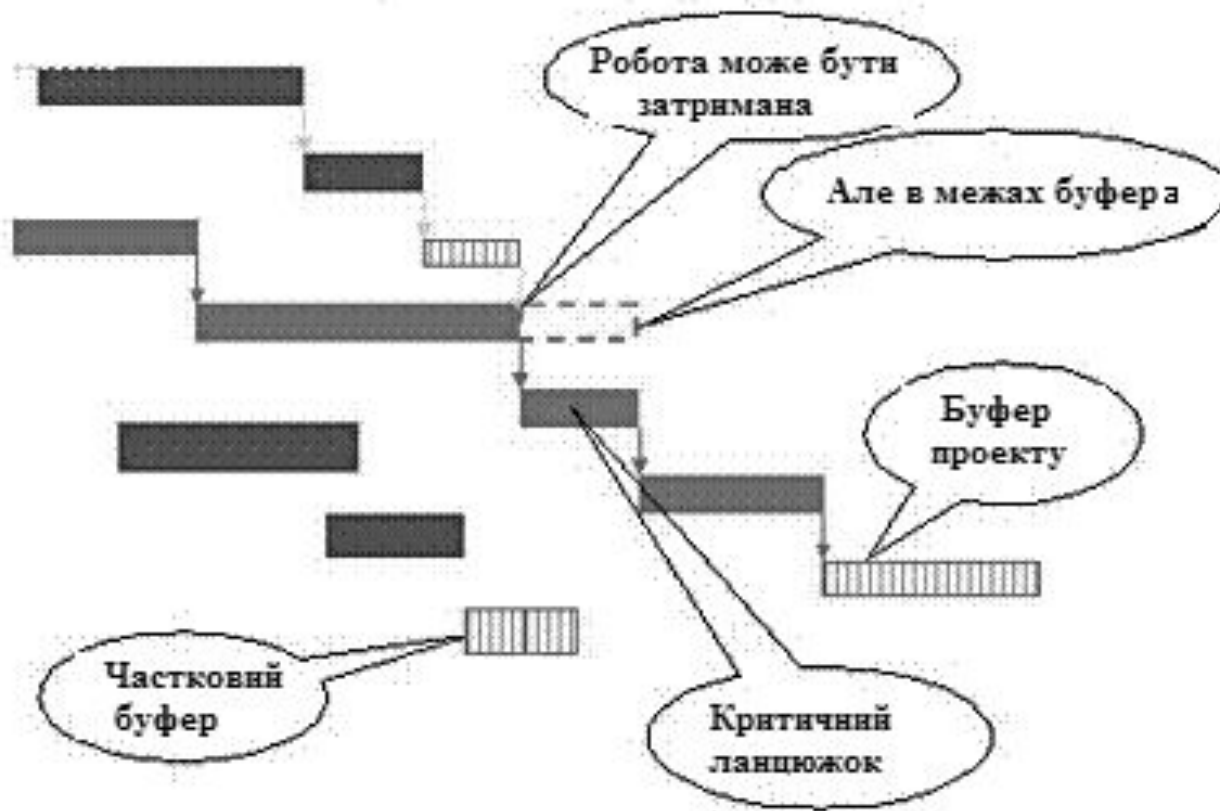

Рис. 7.2. Створення критичного ланцюжка робіт

7.2. Аналіз можливості реалізації проекту і оптимізація плану проекту

Розрізняють чотири типи оцінок можливості реалізації проекту:

- **логічна** — це урахування логічних обмежень на можливий порядок виконання робіт в часі згідно з особливостями проекту та його предметної області;
- **часова** — це розрахунок і аналіз часових характеристик робіт;
- **ресурсна реалізованість** — це урахування обмеженості наявних чи доступних ресурсів у кожен момент часу виконання проекту.
- **фінансова реалізованість** — це забезпечення позитивного балансу коштів як особливого виду ресурсу.

Оптимізація плану проекту — це процес його удосконалення при дотриманні заданих обмежень для забезпечення ефективнішого досягнення цілей проекту. Оптимізація проекту передбачає:

1. Оптимізацію термінів.
2. Оптимізацію розподілу ресурсів.

Для оптимізації плану можна застосовувати *методи математичного моделювання, програмування, теорії ігор тощо.*

Можливі стратегії коригування плану:

1. Змінити тривалість робіт (Change a task duration).
2. Переглянути залежність робіт (Review task dependencies).
3. Встановити перекриття або затримку для робіт (Set overlap or delay for tasks).
4. Переглянути і змінити обмеження на роботу (Review and change a task constraint).
5. Модифікувати проектний календар (Modify the project calendar).
6. Модифікувати ресурсний календар (Modify a resource calendar).
7. Модифікувати чи видалити робочий календар (Modify or remove a task calendar).
8. Додати ресурси (Add a resource).
9. Змінити кількість часу, яку ресурс витрачає на задачу (Adjust the amount of time a resource spends on a task).
10. Покращити роботу ресурсу (Improve resource performance).